

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2032, Chișinău, str.Aleco Russo 1, E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun.Chișinău

din 02.11.2022

Nr.ASO-66

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183/2012, art. 12 și art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței nr. 331 din 30.11.2018 și Hotărârea Parlamentului privind numirea în funcție a unui membru și președinte al Plenului Consiliului Concurenței nr. 33 din 17.02.2022,

analizând notificarea Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului cu privire la schema de ajutor de stat ce urmează a fi acordat IMM-urilor beneficiare din cadrul Programului de re tehnologizare și eficiență energetică, depusă prin intermediul Sistemului informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat” cu nr.00771 din 08.09.2022, materialele anexate și nota examinatorului

A CONSTATAT:

I. CONTEXTUL MĂSURILOR DE SPRIJIN

1. Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (în continuare - ODA), în baza art.8 al Legii cu privire la ajutor de stat nr.139/2012 (în continuare – Legea cu privire la ajutorul de stat) și a Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1 din 30.08.2013, a notificat schema de ajutor de stat ce urmează a fi acordat întreprinderilor mici și mijlocii, beneficiare din cadrul Programului de re tehnologizare și eficiență energetică (în continuare - Program), în scopul

sporirii gradului de performanță prin înlocuirea echipamentelor/utilajelor tehnice ineficiente cu soluții tehnologice moderne și optimizarea costurilor de producere prin implementarea măsurilor de eficiență energetică.

2. Notificarea a devenit efectivă la data de 28.09.2022.
3. Comunicatul privind examinarea notificării a fost plasat pe pagina web oficială a Consiliului Concurenței la data de 03.10.2022, în conformitate cu prevederile art.18 alin. (1) din Legea cu privire la ajutorul de stat, în vederea asigurării transparenței în procesul decizional.

II. BAZA LEGALĂ PENTRU ACORDAREA MĂSURILOR DE SPRIJIN

- Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
- Legea nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.
- Hotărârea Guvernului nr. 511/2022 cu privire la aprobarea Programului de re tehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii.
- Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.381/2019.
- Ghidul applicantului la programul de re tehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.515/2022.
- Manualul operational privind implementarea Programului de re tehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii (procesul-verbal nr.6 din data de 05.08.2022 a Consiliului Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului).

III. BENEFICIARUL MĂSURILOR DE SPRIJIN

4. Potrivit art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață.
5. În cazul schemei examinate, beneficiarii măsurilor de sprijin pot fi doar întreprinderile mici și mijlocii (în continuare - ÎMM), fondatorii cărora sunt

cetățeni ai Republicii Moldova, care dețin cel puțin 75% din proprietatea întreprinderii/afacerii, cu excepția întreprinderilor de stat și municipale.

6. Potrivit art. 4 alin. (1) al Legii nr. 179/2016, ÎMM se definesc ca fiind întreprinderi care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:
 - a) au un număr mediu anual de salariați (numărul mediu scriptic al personalului în perioada de gestiune) de până la 250;
 - b) realizează o cifră anuală de afaceri (venituri din vânzări) de până la 50 de milioane de lei sau dețin active totale (active imobilizate și active circulante) de până la 50 de milioane de lei, conform ultimei situații financiare aprobate.
7. Ținând cont de prevederile pct.8 a Hotărârii Guvernului nr.515/2022, solicitanții Programului trebuie să îndeplinească următoarele criterii de eligibilitate:
 - desfășoară activitatea antreprenorială pe teritoriul Republicii Moldova;
 - activează minimum 24 de luni până la data aplicării la Program și au întocmit și au prezentat Biroului Național de Statistică situațiile financiare pentru ultimii doi ani de activitate;
 - nu au restanțe față de bugetul public național la data aplicării la Program;
 - dețin raportul de audit energetic efectuat de către un auditor energetic calificat și înregistrat în Registrul electronic al auditorilor energetici (pentru întreprinderile ce își propun creșterea eficienței energetice).
8. Potrivit formularului general și special de notificare a ajutorului de stat prezentate de către ODA, numărul total estimat al beneficiarilor în cadrul schemei de stat este de 70 de întreprinderi.

IV. DESCRIEREA MĂSURILOR DE SPRIJIN NOTIFICATE

9. Măsurile de sprijin urmează a fi acordate în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 515/2022.
10. Obiectivul primar al schemei, în conformitate cu prevederile art.5 alin (1) din Legea cu privire la ajutorul de stat, este ajutorul acordat ÎMM.
11. Având în vedere prevederile pct.9 a Hotărârii Guvernului nr. 515/2022, prioritate în cadrul Programului se acordă; după cum urmează.

➤ afacerilor care sunt dezvoltate în domeniile:

- *Industriei prelucrătoare* - industria alimentară; fabricarea produselor textile; fabricarea articolelor de îmbrăcăminte; tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blănurilor; prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite; fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie; fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice; fabricarea altor produse din minerale nemetalice; industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații; fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice; fabricarea echipamentelor electrice; fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.; fabricarea autovehiculelor, a remorcilor și semiremorcilor; fabricarea altor mijloace de transport; fabricarea de mobilă.

- *Zootehniei* - creșterea bovinelor de lapte; creșterea altor bovine; creșterea cailor și a altor cabaline; creșterea cămilelor și a camelidelor; creșterea ovinelor și caprinelor; creșterea porcinelor; creșterea păsărilor; creșterea altor specii de animale.

- *Turismului rural* - afacerile desfășurate în domeniul turismul rural definit conform Legii nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activităților turistice în Republica Moldova, ce își propun implementarea proiectelor de instalare a utilajului, echipamentului, instalațiilor de valorificare a surselor alternative de energie.

➤ solicitanților care vor demonstra o evoluție sustenabilă a indicatorilor economici, conform situației financiare din ultimii doi ani de activitate;

➤ solicitanților care își propun implementarea proiectelor de eficientizare și optimizare a consumului de gaze naturale și energie electrică prin îmbunătățirea performanței echipamentelor sau prin instalarea de surse alternative de energie;

- afacerilor care nu sunt afiliate cu alte companii sau grupuri economice, conform prevederilor manualului operațional pentru implementarea Programului;
- afacerilor care nu pot fi finanțate din mijloacele Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

- 12.** Conform prevederilor pct.10 a Hotărârii Guvernului nr. 515/2022, în procesul de selecție a beneficiarilor se va ține cont de următoarele criterii de evaluare: elementele inovatoare ale proiectului investițional; impactul economic al re tehnologizării și creșterii eficienței energetice asupra întreprinderii materializat în rezultate ce țin de volumul și valoarea producției, calitatea produselor, numărul și remunerarea resurselor umane, venituri, costuri, profit etc.; impactul sectorial; impactul asupra mediului, conform Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, precum și asupra societății și regiunii.
- 13.** Domenii de activitate neeligibile în cadrul Programului sunt: activitățile de intermediere financiară și asigurări, case de amanet; tranzacțiile imobiliare, activitățile de consultanță juridică, prestări servicii de transport și IT; activitățile de jocuri de noroc și pariuri; comercializarea de armament; activitățile din domeniul comerțului cu ridicata și amănuntul; activitățile de producere sau comercializare a tutunului și băuturilor alcoolice.
- 14.** Cheltuieli neeligibile din contul finanțării nerambursabile, precum și contribuției proprii în cadrul Programului sunt: costurile de bunuri și servicii ori cota-parte a acestora acoperite de alte programe/proiecte de asistență și/sau subvenții de stat, inclusiv contribuția proprie; pierderi la schimb valutar; costuri suportate înainte de depunerea formularului la componenta II; achiziționarea bunurilor de mâna a doua, cu excepția situațiilor prevăzute în manualul operațional pentru implementarea prezentului Program; impozite și taxe; servicii de transport; plăți efectuate în numerar; finanțarea costurilor de

leasing, credit, inclusiv dobânzile și comisioanele aferente; costuri de arendă sau locațiune a spațiilor/oficiilor/terenurilor necesare activității; consumabile și cheltuieli administrative; cheltuieli de remunerare a personalului; cheltuieli TVA.

15. Programul este format din trei componente ce includ: informarea și promovarea, suportul financiar nerambursabil și activități de monitorizare și evaluare.

16. Suportul financiar nerambursabil constituie 50% din valoarea proiectului investițional și nu poate depăși suma de 2 000 000 de lei per beneficiar.

17. Resursele financiare acordate sub formă de suport financiar nerambursabil (grant) în cadrul Programului pot fi utilizate astfel:

➤ *pentru 50% din costul investiției eligibile (dar nu mai mult de 2.000.000 lei) pentru acțiuni de tehnologizare și retehnologizare, printre care automatizarea procesului de producție; robotizarea producției; modernizarea liniilor tehnologice existente; soluții IT pentru gestionarea liniilor de producție; sistem de învățare (inteligenta artificială) pentru optimizarea producției.*

➤ *pentru 50% din costul investiției eligibile, dar nu mai mult de 1.500.000 lei pentru utilaj, echipament și instalații de valorificare a surselor de energie alternativă, care va asigura reducerea consumului de energie convențională cu cel puțin 15% față de consumul existent, printre care sisteme solare pentru încălzirea apei (colectoare solare, pompe, conducte, boilere și rezervoare de inerție); panouri fotovoltaice (accesorii destinate pentru montarea panourilor fotovoltaice, inclusiv invertoarele și contoarele bidirecționale) și sisteme de stocare a energiei; Instalații eoliene pentru producerea curentului electric; utilaj și echipament tehnologic pentru producerea și/sau utilizarea biogazului; utilaj și instalații pentru încălzire (pompe de căldură aer-aer, aer-apă, sol-aer, sol-apă, centrale termice pe biomasă, conducte, rezervoare, boilere).*

- 18.** Prioritate va fi acordată proiectelor investiționale care vor asigura reducerea consumului de energie (electricitate, gaze naturale, energie termică) pentru întreg ciclul de producție, cu cel puțin 15% față de consumul existent.
- 19.** Suportul financiar sub formă de grant va fi transferat direct către beneficiar în două tranșe: prima tranșă – în quantum de 50% din valoarea aprobată a grantului va fi transferată după prezentarea setului complet de acte ce confirmă investirea contribuției proprii; a doua tranșă – în quantum de 50% din valoarea aprobată a grantului va fi transferată după implementarea completă a proiectului investițional, cu condiția prezentării setului complet de acte confirmative.
- 20.** Conform prevederilor pct.25 a Hotărârii Guvernului nr. 515/2022, IMM care nu dispun de suficiente resurse financiare proprii pentru implementarea proiectului investițional aprobat vor putea acoperi insuficiența de capital din surse creditare. În acest sens, IMM pot beneficia, după caz, de o garanție financiară emisă de Fondul de garantare a creditelor pentru IMM, în baza Hotărârii Guvernului nr. 828/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la Fondul de garantare a creditelor pentru IMM.
- 21.** Termenul de implementare a proiectului investițional constituie maxim 6 luni. Termenele de efectuare a investiției pot fi prelungite doar în baza unei cereri scrise depuse de către beneficiar, conform Manualului operațional.
- 22.** Termenul de efectuare a investiției din contul resurselor proprii poate fi prelungit o singură dată cu maxim 2 luni, iar termenul de implementare completă a proiectului investițional poate fi prelungit de maxim 2 ori, a câte 2 luni.
- 23.** Perioada de monitorizare a beneficiarilor de suport financiar durează 36 luni de la data prezentării setului complet de acte privind utilizarea resurselor financiare.
- 24.** Monitorizarea urmează a fi realizată în două etape:
 - *Monitorizarea post-finanțare* - prevede vizita la locul desfășurării afacerii în primele 6 luni ale perioadei de monitorizare și are drept scop confirmarea

gradului de realizare a investiției, precum și realitatea, legalitatea și existența operațiunilor economico-financiare.

➤ *Monitorizarea finală* - prevede vizita la locul desfășurării afacerii în ultimele 6 luni ale perioadei de monitorizare și presupune evaluarea realizării obligațiilor asumate în cadrul contractului de finanțare, inclusiv atingerea indicatorilor de rezultat.

25. Evaluarea conformității și controlul procesului de implementare a Programului va fi realizată de subdiviziunea responsabilă de auditul intern.

26. ODA va elabora și va prezenta anual Consiliului Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului și Ministerului Economiei rapoarte privind implementarea prezentului Program și atingerea indicatorilor de produs și a celor de rezultat planificați.

27. Implementarea Programului presupune un buget estimativ de 50 milioane lei anual, bugetul total al Programului pentru perioada de implementare de 3 ani constituind 150 milioane lei, cu posibilitatea de a fi extins cu sprijinul donatorilor locali și externi.

V. EVALUAREA MĂSURILOR DE SPRIJIN PRIN PRISMA EXISTENȚEI AJUTORULUI DE STAT

28. Potrivit art. 340 alin. (1) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunicatul Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, „ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a art. 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene”.

29. Pentru a constitui ajutor de stat, conform art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat, măsură de sprijin care întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ – teritoriale sub orice formă;

- b) conferă beneficiarului un avantaj economic, care nu putea fi obținut în condiții normale de piață;
- c) este acordată în mod selectiv;
- d) denaturează sau riscă să denatureze concurența.

a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ – teritoriale sub orice formă

30. Acordarea unui avantaj direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și imputabilitatea unei astfel de măsuri în sarcina statului sunt două condiții separate și cumulative pentru existența ajutorului de stat.¹

31. *Imputabilitatea statului* – în cazul în care o autoritate publică acordă un avantaj unui beneficiar, măsura este prin definiție imputabilă statului, chiar dacă autoritatea în cauză beneficiază de autonomie juridică față de alte autorități publice. Același lucru este valabil și în cazul în care o autoritate publică desemnează un organism privat sau public pentru administrarea unei măsuri care conferă un avantaj.² Având în vedere că, ODA este autoritatea publică care acordă măsurile de sprijin examinate, se constată îndeplinirea condiției ce ține de imputabilitatea statului.

32. *Transferul resurselor de stat* - conform art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat, resurse de stat sau resurse ale unităților administrativ-teritoriale reprezintă totalitatea patrimoniului, inclusiv sub formă de mijloace financiare, ce aparține statului, unităților administrativ-teritoriale, inclusiv unității teritoriale autonome Găgăuzia. Numai avantajele acordate direct sau indirect din resurse de stat pot constitui ajutor de stat. Transferul resurselor de stat poate lua multe forme, acestea fiind prevăzute în art. 6 al Legii cu privire la ajutorul de stat. Astfel, se constată că măsurile de sprijin care urmează a fi acordate ÎMM, în cadrul Programului de către ODA, prin suportul financiar nerambursabil reprezintă un transfer de resurse de stat.

¹ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 38

² Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 39

33. Luând în considerare că cele două condiții sus menționate sunt îndeplinite cumulativ, se constată că aceste măsuri *sunt acordate din resurse de stat*.

b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu putea fi obținut în condiții normale de piață

34. Un avantaj este orice beneficiu economic pe care întreprinderea nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, și anume în absența intervenției statului.³ Ori de câte ori situația financiară a unei întreprinderi este îmbunătățită ca rezultat al intervenției statului în condiții care diferă de condițiile normale de piață, există un avantaj. Nu doar acordarea avantajelor economice pozitive este relevantă pentru noțiunea de ajutor de stat, ci și scutirea de sarcinile economice poate să constituie un avantaj. Acesta se referă la toate situațiile în care operatorii economici sunt scutiți de costurile inerente activităților economice pe care le desfășoară. Doar efectul măsurii asupra întreprinderii este relevant, dar nu cauza sau obiectivul intervenției statului.⁴

35. În partea ce ține de conferirea beneficiarilor un avantaj economic ce nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață, având în vedere că obținerea unei asemenea finanțări nerambursabile din parte la ODA, nu putea fi obținută de către beneficiari în lipsa intervenției statului, precum și faptul că în urma finanțării menționate beneficiarii au posibilitatea să-și îmbunătățească situația lor financiară, astfel se constată îndeplinirea și condiției – *conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață*.

c) este acordată în mod selectiv

36. Nu toate măsurile care favorizează operatorii economici se încadrează în noțiunea de ajutor de stat, ci numai cele care acordă un avantaj în mod selectiv anumitor întreprinderi sau categorii de întreprinderi sau anumitor sectoare economice.⁵

³ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 66

⁴ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 68

⁵ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 117

- 37.** Selectivitatea în cadrul acestei scheme de ajutor de stat existent, sub aspectul material trebuie analizată în aspect *de jure* și *de facto*. Selectivitatea *de jure* rezultă direct din criteriile legale pentru acordarea unei măsuri, care este rezervată în mod oficial doar anumitor întreprinderi⁶, iar selectivitatea *de facto* poate fi rezultatul unor condiții sau obstacole impuse de stat pentru a împiedica anumite întreprinderi să beneficieze de pe urma măsurii respective. Același lucru este valabil și pentru cazul când, deși aparent se aplică tuturor întreprinderilor, sunt limitate de puterea discreționară a administrației publice.⁷
- 38.** Sub aspectul selectivității *de jure*, analizând Hotărârea de Guvern nr. 515/2022 se constată că măsurile de sprijin notificate sunt adresate doar IMM, pentru care sunt stabilite criterii concrete care permit de a beneficia de finanțarea.
- 39.** Totodată, având în vedere existența unor criterii specifici de eligibilitate, acest fapt impune existența unui proces de selecție desfășurat de către ODA, care se va solda cu alegerea doar unui anumit număr de beneficiari eligibili. Astfel, *condiția selectivității se consideră a fi întrunită.*

d)denaturează sau riscă să denatureze concurența

- 40.** Pentru a se considera că ajutorul denaturează concurența, în mod normal, este suficient ca măsurile de sprijin să ofere beneficiarului un avantaj prin scutirea de cheltuieli pe care, în caz contrar, acesta ar fi trebuit să le suporte în cursul operațiunilor comerciale curente.⁸
- 41.** Având în vedere că, anterior a fost stabilită întrunirea condiției cu privire la existența avantajului economic pentru beneficiarii măsurilor de sprijin, se constată întrunirea și ultimei condiții.
- 42.** Ținând cont de cele menționate, se constată că măsurile de sprijin întrunesc condițiile prevăzute la art.3 din Legea cu privire la ajutorul de stat și constituie ajutor de stat.

⁶ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 121

⁷ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 124

⁸ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 189

VI. EVALUAREA COMPATIBILITĂȚII AJUTORULUI DE STAT

- 43.** Ajutorul de stat acordat ÎMM poate fi considerat compatibil cu mediul concurențial normal, în conformitate cu art.5 alin.(1) lit.c) din Legea cu privire la ajutorul de stat, dacă acest ajutor de stat respectă prevederile Regulamentului privind ajutorul de stat acordat ÎMM, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.10/2013.
- 44.** În urma examinării și evaluării informațiilor prezentate în cadrul notificării, ținând cont de prevederile Regulamentului privind ajutorul de stat acordat ÎMM, la capitolul costuri eligibile, intensitate și cumul s-a constatat respectarea cerințelor prevăzute de prevederile specificate din Regulamentul menționat. Astfel, în cadrul Programului intensitatea maxima a ajutorului de stat ce urmează a fi acordat este de 50% din costul investiției eligibile, iar beneficiarul ajutorului nu poate obține alte măsuri de sprijin de la ODA pentru acoperirea costurilor eligibile declarate în cadrul Programului examinat.
- 45.** Conform Regulamentului privind ajutorul de stat acordat ÎMM, ajutorul de stat poate fi acordat ÎMM-urilor pentru realizarea unor obiective de interes public bine definit.
- 46.** Programul examinat are drept scop sporirea gradului de performanță a ÎMM, înlocuirea echipamentelor/utilajelor tehnice ineficiente cu soluții tehnologice moderne și optimizarea costurilor de producere prin implementarea măsurilor de eficiență energetică.
- 47.** Obiectivul general al Programului menționat îl constituie schimbarea modelului de producție de bază, adaptarea la noile tehnologii și trecerea la surse alternative de energie, oferind ÎMM un avantaj competitiv pe piață, rezistență și acces la investiții care pot aduce efecte economice imediate.
- 48.** Programul este orientat spre atingerea următoarelor obiective specifice:
- creșterea, până în anul 2025, a gradului de conștientizare cu privire la posibilitățile de re tehnologizare a procesului de producere și eficientizare a consumului de energie de către ÎMM;

- susținerea mediului antreprenorial cu suport financiar necesar pentru procurarea soluțiilor tehnice inovatoare în scopul modernizării utilajelor/echipamentelor de producere și al eficientizării consumului de energie;
- sporirea nivelului de competitivitate a IMM-urilor ca rezultat al optimizării costurilor și creșterii productivității acestora în urma utilizării tehnologiilor moderne;
- acordarea suportului necesar IMM-urilor pentru identificarea soluțiilor ce permit utilizarea responsabilă a resurselor energetice și trecerea la surse alternative de energie.

49. Prin urmare, se preconizează ca Programul să aibă efecte socio-economice pozitive nu doar asupra veniturilor fiscale ale Republicii Moldova, PIB-ului, creșterii cifrelor de export și substituirii importurilor, ci și asupra coerenței sociale, în special în zonele rurale, domeniul de interes al acestui program, întrucât prin soluții tehnologice amplasarea locului de muncă devine din ce în ce mai neînsemnată.

50. Indicatorii de produs estimați de a fi obținuți în urma implementării Programului sunt:

- ✓ cel puțin cinci activități de mediatizare și informare cu privire la promovarea Programului organizate;
- ✓ cel puțin 200 de întreprinderi consultate, care sunt interesate pentru a-și moderniza și eficientiza procesul de producție și/sau de afaceri;
- ✓ cel puțin 70 de întreprinderi finanțate.

51. Totodată, se estimează și obținerea următorilor indicatori de rezultat:

- ✓ cel puțin 100 de întreprinderi consultate vor aplica la suport financiar pentru a-și dezvolta capacitățile de producere;
- ✓ cel puțin 60% din beneficiari vor înregistra o creștere economică;
- ✓ cel puțin 50% din beneficiari vor reuși să își optimizeze costurile de producere prin înlocuirea echipamentului învechit cu unul de ultimă generație;

- ✓ volumul de investiții în economia națională va fi în creștere cu circa 280 000 000 de lei;
- ✓ cel puțin 400 de locuri de muncă vor fi menținute/create;
- ✓ cel puțin 50% din întreprinderile susținute vor implementa cu succes acțiuni de eficientizare a consumului de gaze și electricitate.

52. Impactul în urma implementării Programului va fi cuantificat în următoarele direcții:

- extinderea accesului la noi piețe datorită cererii sporite pentru produse mai competitive, adaptate în conformitate cu sistemul de standardizare favorabil IMM și ușor accesibil, orientat spre utilizarea normelor de etichetare a produselor;
- stimularea creșterii economice prin îmbunătățirea accesului la finanțare în vederea alinierii la cerințele economiei mondiale, a transferului de tehnologie și know-how, precum și prin promovarea schimbului de experiență dintre companiile care au reușit să exporte pe diferite piețe, și cele care intenționează să accedă pe aceste piețe;
- creșterea volumului de investiții în economia națională, cu circa 280 mil. lei, ca urmare a implementării Programului.

53. În urma evaluării măsurilor de sprijin notificate prin prisma prevederilor Regulamentului privind ajutorul de stat acordat IMM, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.10/2013, s-a constatat că acestea pot fi considerate compatibile cu un mediu concurențial normal cu condiția respectării continue de către furnizor a cerințelor regulamentului privind ajutorul de stat acordat IMM.

54. Valoarea ajutorului de stat acordat de facto prin intermediul prezentei scheme va fi stabilită în urma raportării, în modul stabilit de art.19 alin.(3) a Legii cu privire la ajutorul de stat.

VII. EXPERIENȚA UNIUNII EUROPENE

55. Conform Ghidului „Sprijinirea internaționalizării IMM-urilor”, elaborat de Comisia Europeană, IMM-uri constituie coloana vertebrală a economiei

europene. În cadrul UE, acestea reprezintă 99 % din totalul întreprinderilor, 67 % din totalul locurilor de muncă din sectorul privat, până la 85 % din totalul locurilor de muncă nou create și aproximativ 59 % din valoarea adăugată de economie.⁹

56. Strategia UE pentru IMM-uri prevăzută în Small Business Act pentru Europa, lansată de Comisie în iunie 2008 și revizuită în anul 2011, a făcut apel la UE și la statele membre să sprijine IMM-urile și le-a încurajat să profite de creșterea piețelor din afara UE, în special prin acordarea de sprijin specific pieței și prin activități de instruire în domeniul afacerilor.¹⁰

57. Prin Ordinul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene din România nr. 2734/2022 a fost aprobată Schema de ajutor de stat „Granturi pentru investiții în re tehnologizare acordate IMM-urilor din domeniile industriei alimentare și construcțiilor, precum și alte domenii în legătură cu acestea, în vederea refacerii capacității de reziliență”.¹¹ Ajutorul este acordat sub formă de granturi, a căror valoare minimă este de 50.000 Euro și valoarea maximă nu depășește 500.000 Euro. Scopul schemei de ajutor de stat este de a finanța o serie de activități necesare pentru investiții destinate re tehnologizării, în vederea refacerii capacității de reziliență a IMM-urilor din domeniul industriei alimentare și al construcțiilor, precum și din alte domenii în legătură cu acestea. Ajutoarele de stat acordate în cadrul schemei menționate au fost exceptate de la obligația de notificare în temeiul Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

Reieșind din constatările expuse și experiența Uniunii Europene, ținând cont de prevederile legislației Republicii Moldova, în temeiul art.41 alin. (1) lit.k) din Legea concurenței nr.183/2012 și art. 10 alin. (2) lit.b) din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutor de stat, Plenul Consiliului Concurenței

⁹Comisia Europeană, Seria de ghiduri „ Cum se poate sprijini politica privind IMM-urile cu ajutorul fondurilor structurale”, „Sprijinirea internaționalizării IMM-urilor” pag.9.

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0103&from=IT>

¹¹ https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/O_2734_2022.pdf

DECIDE:

1. Măsurile de sprijin ce urmează a fi acordate de către ODA întreprinderilor mici și mijlocii beneficiare din cadrul Programului de re tehnologizare și eficiență energetică, constituie ajutor de stat în sensul art.3 din Legea nr.139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
2. A autoriza schema de ajutor de stat ce urmează a fi acordat întreprinderilor mici și mijlocii beneficiare din cadrul Programului de re tehnologizare și eficiență energetică.
3. ODA va transmite anual Consiliului Concurenței informații privind ajutorul de stat care face obiectul prezentei decizii, în vederea actualizării Registrului ajutoarelor de stat, conform art.19 din Legea nr.139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
4. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință ODA.
5. Partea dispozitivă a deciziei va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Alexei GHERȚESCU
Președinte